

ԵՐԿՈՒՇԱՔԹԻ, 28 Օգոստոս, 2023

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ (միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, րուր ինձ իմաստութիւն վարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա վիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 44 ԱԶԳԱՅԻՆ ՈՂԲ

Ով Աստուած, մենք լսեցինք,
մեր հայրերը մեզի պատմեցին
այն՝ ինչ որ ըրիր իրենց օրերուն,
հեռաւոր անցեալին:
Դուն քու ձեռքովդ վարեցիր ազգերը,
մեր հայրերը փեղաւորելու համար.
հալածեցիր հեթանոս ժողովուրդները
եւ զանոնք դուրս քշեցիր:
Արդարեւ մեր հայրերը
իրենց սուրով չէր որ երկրին փիրացան,
իրենց սեփական ուժովը չէր որ յաղթեցին.
այլ՝ յաղթեցին քու աջովդ, քու գորութեամբդ,
եւ քու բարեհաճութեամբդ,
որովհետեւ դուն սիրեցիր զանոնք:
Դուն ես իմ թագաւորս, ով Աստուած,
յաղթանակ րուր քու ժողովուրդիդ:
Մեզմով է որ մենք պիտի հարուածենք մեր ոսոխները,
մու անունովդ պիտի ոտնակոխենք մեր վրայ յարձակողները:
Ես իմ աղեղիս չէ որ կը վստահիմ,
եւ սուրս զիս չի կրնար փրկել:
Այլ՝ դուն է որ մեզ կը փրկես մեր ոսոխներէն,
եւ ամօթով կը ձգես մեզ պտղները:
Մեզմով որ միծր կը պարծենանք, ով Աստուած,
եւ օրն ի բուն անունիդ գովքը պիտի հիւսենք:

ՇԱՐԱԿԱՆ- ԱՊՈԹՔ

*Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:
Ամենատարբ Երրորդութիւն, տուր աշխարհիս խաղաղութիւն:
Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցեղոց արքայութիւն:
Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւէն ես նեղեղոց:
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:*

Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
աջ թո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի ցանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ թո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

ԱԶԳԱՅԻՆ ՈՂԲ 44:1-8

Նախքան 44 Սաղմոսին անցնիլը, 43րդ Սաղմոսը զանձ չէ որ կ'առնենք, որովհետև շարունակություինն է, եւ խորքին մէջ նոյն միտքն է որ կ'արտայայտէ, երբ մանաւանդ՝ նոյն բառերով կ'աւարտէ ըսելով. «Ինչո՞ւ փխրիմ, եւ կամ ինչո՞ւ խռովիմ, Աստուծոյ պիտի յուսամ, եւ վերստին գովերգեմ զայն, ըսելով. Փրկիչս ես դուն, ով իմ Աստուածս»: Այսինքն՝ ինչ ալ ըլլան կեանքիս պայպանները, որքան ալ դժուարութիւններու մէջ ըլլամ, պիտի չխռովիմ ու պէտք չէ խռովիմ, այլ՝ Աստուծոյ յուսամ, որովհետև Ինքն է իմ Աստուածս: Կը նմանի Քրիստոսի պատմած այն առակին երբ երկու հոգիներ փուն կը շինեն մէկը ժայռի վրայ իսկ միւսը աւազի: Երկու փուներն ալ կ'երնթարկուին հովին ու փոթորիկին, ու ալիքները կը զառնուին փուներուն, այնպէս չէ որ ժայռի վրայ կառուցուած փանը չզառնուին ալիքները, բայց կանգուն կը մնան: Նոյնպէս ալ մեր կեանքը կրնան ենթարկուիլ այս կամ այն նեղութիւններուն եւ դժուարութիւններու, բայց մեր սրտերը չեն խռովիր ու պէտք չէ խռովիմ:

Անցնելով 44րդ Սաղմոսին, պիտի փորձենք րեսնել միայն առաջին բաժինը, այսինքն՝ 1-8 հմբ: Ինչպէս անձին հետ կապուած երեւոյթի մը արտայայտութիւնը կայ, կայ նաեւ ազգի մը հետ կապուած երեւոյթի մը արտայայտութիւնը: Ահա այդ օրինակներէն մէկն է այս Սաղմոսը, ուր Սաղմոսերգուն՝ կը դառնայ խօսնակը ժողովուրդին, որովհետև անհապական իմաստով ամէն մէկուն ցաւը իրեն յարուկ է, բայց կայ նաեւ ազգային ցաւ մը, ուր այդ ցաւը բոլորինը կը դառնայ: Երբ այսօր անհապապէս կը ցաւիմ, այդ ցաւը ինծի համար է, իսկ երբ իբրեւ ազգ կը ցաւիմ՝ ապա այդ ցաւը կը դառնայ բոլորինը: Բայց նախքան այդ ցաւին մասին խօսիլ, նախ կ'անդրադառնայ այն երեւոյթին, թէ ինչպէս իրենք լսեցին իրենց հայրերէն Աստուծոյ ըրածներուն մասին: Ի՞նչ էին այդ ըրածները: Այդ ըրածները Ելից գիրքին մէջ կը կարդանք երբ Աստուած Ինք Իր հօր բազուկովը դուրս բերաւ Իսրայէլի ժողովուրդը Եգիպտոսի լուծէն, 400 փարիներէ աւելի սպրուկ էին, երբ լսեց անոնց աղաղակի ձայնը, յիծեց իր փունը խոսքովը Աբրահամին, Իսահակին եւ Յակոբին, կանչեց Մովսէսին, որկեց Փարաօնին, որպէսզի ազար արձակէ ժողովուրդը, բայց Փարաօնը մերժեց, Աստուած փառը հարուածներով հարուածեց Եգիպտոսը, ապա կէս գիշերով զառնուկը մորթեցին անոր արիւնը սրկեցին դառն դրանդիքներուն, իբրեւ նշան եւ ապա անոնք Կարմիր ծովով անցան մտան անապար եւ քառասուն փարիներ թափարեցան, անապարին մէջ կերակրուեցան մանանայով, լոռամարգիներով եւ խմեցին ժայռէն բղիտով ջուրը, ապա շար քիչեր մտան խոսքացուած երկիր: Ահա այս պատմութիւնն է որ անոնք լսեցին իրենց հայրերէն, որովհետև այդ էր պատուէրը Աստուծոյ կողմէ փրուած որ անոնք պարմեն գալիք սերունդներուն, որպէսզի գալիք սերունդները ճանչնան զԱստուած: Վկայեն Աստուծոյ մեծամեծ գործերը, եւ անով զԱստուածճանաչողութիւն ըլլայ: Այսօր արդեօք այդ հարուածը ինչ ունի մեզի փոխանցելիք: Մենք արդեօք որքանով այսօր նոյնը կ'ընենք մեր զաւակներուն խօսելու Աստուծոյ մեծամեծի գործերուն մասին, եւ անով զԱստուածճանաչողութիւն փայլու մեր սերունդին: Որքանով կը խօսինք թէ Աստուած ի՞նչ ըրաւ Քրիստոսով, Քրիստոսը աշխարհ դրկելով: Արդեօք ի՞նչ է Քրիստոսի խաչելութիւնը, Անոր թաղումը եւ յարութիւնը: Կամ թէ կ'անչնանք պարմելու, եւ կամ կ'ըսենք երեխաս ինք մեծնայ թող ինք ընտրութիւնը ընէ, բայց ինչո՞ւ արդեօք մենք ընտրութիւնը կ'ընենք անոր դարոց երթալուն, այս կամ այն մարգախաղի կամ երաժշտական գործիքի հետեւելուն, թող որ իրենք ընտրութիւնը ընեն: Զարմանալիօրէն երբ հարցը կը վերաբերի Քրիստոսի այնպէղ վերապահութիւն մըն է որ ունինք:

Յաջորդ համարը կը ներկայացնէ թէ Աստուած ինչ է որ ըրաւ, ազգերը վարեց եւ հայրերը րեւոյթեց: Իսկ այս բոլորը իրենց հայրերը իրենք չէին որ երկրին փիրացան, այլ Աստուծոյ միջամտութիւնը, անոնց փարած յաղթանակը Աստուծոյ բազուկով, Անոր գորութեամբ, բարեհաճութեամբ, որովհետև սիրեց զանոնք: Այս բոլորը ուրիշ բանի արդիւնքը չեն, եթէ ոչ սիրոյ: Այնպէս ինչպէս Աստուած այնքան սիրեց աշխարհը որ մինչեւ իսկ իր միածին որդին փունը որպէսզի ով որ անոր հաւարայ չկորսուի, հապա յափտենական կեանք ունենայ:

Իսկ յաջորդ բաժինով կ'անդրադառնայ այժմու վիճակին, նախ խոսքովանելով որ Աստուած Ինքն է թագաւորը, եւ Իրմով է որ պիտի հարուածեն, ոտխները, իրենց վրայ յարձակողները: Կը խոսքովանի ըսելով, թէ իր աղեղին պիտի չվարահի, ոչ ալ իր սուրին, այլ միայն Աստուծոյ: Եւ Աստուծմով պիտի պարծենանք: Այսօր մենք ալ ազգային իմաստով նեղութեան եւ դժուարութեան մէջ ենք, որու է որ կը վարահինք, եւ ինչ բանով է որ կը պարծենանք: Յաւոք սրտի փոխանակ Աստուծոյ վարահելու, կը վարահինք մեր նմանին, ժամանակաւորին, խախուտին: Իսկ կը պարծենանք մեր ունեցածով, որ սակայն այդ ալ մերը չէ: Որքան պիտի պարծենայինք երբ փունը երկրի մը թագաւորը իմ հայրս ըլլար: Ինչո՞ւ կ'անչնանք պարծենալու Աստուծմով երբ Ինք ոչ թէ երկրի մը թագաւորն է, այլ՝ ամբողջ փիեզերքին: